

אחר מחלוקת קרח ועדתו ועונשם, עדיין לא כלתה תלונתם של בני ישראל, והיה צורך בהוכחה נוספת, במבחן המטות. כל הנשיאים הניחו באהל מועד מטה לכל שבט ושם כתוב עליו ומטה אהרן בתוך מטותם. ואז קרה הנס "ויהי ממחרת... והנה פרח מטה אהרן לבית לוי ויצא פרח ויצץ ציץ ויגמול שקדים". לשם מה היה צורך בהוכחה נוספת זו ולמה דווקא שקדיה פורחת וכי לא מתאים יותר שיצמיח המטה מפירות המינים שנשתבחה בהם ארצנו.

הכלי יקר מסביר שהשקד נבחר כיוון שהוא ממהר לצמוח ושמו מבטא שקדיה וזריזות כתכונתו להצמיח פירותיו במהירות. וכך תכונת הכוהנים שהם זריזים וראויים לשמש כשליחנו בקדש.

הרב צוקרמן זצ"ל מבאר שאחרי מיתת החולקים שהוכיחה בדרך השלילה שאינם ראויים היה צורך בהוכחה חיובית למעלת אהרן ושבטו כראויים לתפקידם. על פי עקרון זה ננסה להבין מה מלמד עץ השקד, מה המסר בצמיחה שהתרחשה על המטה, ומדוע המטה של אהרן היה בתוך מטות ראשי השבטים האחרים. הרב מרדכי אליהו זצ"ל [השבוע חל עשור לפטירתו] מסביר את תהליך הצמיחה שהתרחש על גבי המטה ומבאר שעל המטה הופיעו יחד כל שלבי הגידול הפרחים הציצים ופירות השקד. הדבר מלמדנו שכל השושלת היוצאת מאהרן לדורותיה כולה מענף טהור זה וקדושתו של אהרן ממשיכה בכל זרעו, זו לא בחירה לשעה אלא לדורות. עוד יש ללמוד שהמנהיגים צריכים לדאוג לעם כולו מקטנם (הפרח) ועד גדולם (שקד).

השפת אמת בהתייחסו לשאלה מדוע המטה של אהרן היה מונח בין מטות נשיאי השבטים מרחיב את מעלת הכהנים לנחלת כלל ישראל. העובדה שמטה אהרן פרח מתוך מטות מוכיחה שכל גדולתו מכח העם שהוא שליחם, ורק מתוך כך חיבורו לקודש נותן פירות. הציצים ופרחים מלמדים שלכל אחד מישראל יש חלק בברכה המושפעת משמים בעקבות עבודתו של הכהן הגדול בביהמ"ק- זה בפרח וזה בציצים אך העיקר והפרי הם מכוחו של הכהן. נחמה ושמחה יש לעם כולו שיש לכולם חלק במעשה הכהן גדול.

פירוש מחודש ליחודו של השקד ותרומתו של אות המטה להרגעת המחלוקת נתן הרב שלמה זלמן קוק זצ"ל [אביו של מרן הרב קוק] הוא מבאר שיש בשקדים שני סוגים: מרים ומתוקים. המרים מתוקים בקטנותם אך כשמבשילים הם מרים ואילו בשקדים המתוקים ההפך כשהם קטנים הם מרים וכשהם מבשילים הם מתוקים. מטה אהרן הוציא שקדים ללמדנו שראשיתה של המחלוקת מתוקה וסופה מר ואילו השלום ראשיתו מר כי יש קושי בעשייתו, אך סופו מתוק.

פריחת השקד מבשרת על סוף טוב ובחירה בדרך השלום שאחריתה מתיקות ונועם. מעתה ברורה התועלת בהנחת המטה למשמרת לדורות. יש בו הוראה לדורות על מעלת הכהנים. הם נציגי העם ומשפיעים מקדושתם לכלל המתעלה מכוחם, הם מרבים שלום וברכה בעם ומנחילים לעם את התורה.

ואמנם המטה נגזז כמו המן והארון אך עוד יחשפו לעתיד לבוא ומטה אהרן הפורח ישפיע ברכתו לכלל עת יתקיים בנו ונגש חורש בקוצר, עם ישראל ישכנו בארצם הפורחת בשלום ורוב ברכה.